

עבודת חקר בקולנוע ובמדיה - חלופת הערכה לאירוע מבחן מסכם - תשפ"ג

מסמך זה הוא מחוון לעבודת חקר בקולנוע ובמדיה. מורים המעוניינים להנחות את התלמידים יפנו לקבלת אישור מהפיקוח.

ארבע אבני יסוד בעבודת החקר

1. **אקטיביות** לימודית ועשייה ערכית ויצירתית
2. לימוד סוגיה / בעיה **קולנועית** / **תקשורתית** על היבטיה השונים
3. כתיבת **עבודה**
4. שיתוף פעולה - **עבודת צוות**

רציונל

עבודת חקר מאפשרת העמקה **בתהליך הלמידה** של התלמידים, **שילוב בין לימוד עיוני של סוגיות מתחום קולנוע ומדיה המופיעות בתכנית הלימודים ויישום ערכים ומיומנויות חשיבה.**

במסגרת עבודת החקר אנו מבקשים לחבר בין עולם המושגים התיאורטי ומקורות הידע, **לבין פרקטיקות נלוות - צילום, כתיבה הפקת וידאו או רדיו, כתיבת בלוג ואחר.**

אנו מבקשים להדגיש עקרונות תיאורטיים וליישם אותם בשאלה מרכזית. **כצרכני, וחוקרי קולנוע ומדיה** אנו רואים בעבודת החקר תפקיד חשוב בצורך בהבנה טובה יותר של המציאות, **ומעורבות אזרחית במציאות זו.** הבנה זו תאפשר לתלמידים להיות אזרחים פעילים ומעורבים ולמלא את חובותיהם וזכויותיהם בניתוח ובביקורת על תכני קולנוע ומדיה.

עקרונות אופרטיביים

תיאור הטקסט הכללי [כפי שנחשפה בפני התלמידים]
הדיון בטקסט ממוקד ובהיר
עכשווית ורלוונטי
מזמן מעורבות אזרחית-חברתית ותקשורתית
שלבי כתיבת העבודה

שלב א'

בחירת סוגיה תקשורתית / תרבותית ומעקב אחר הסוגיה בפרק זמן המוגדר מראש:
כל תלמיד יבחר נושא חדשותי / תרבותי שמעניין אותו באמצעות שני מקורות מידע ויצג אותו בפני חברי קבוצתו.
חברי הקבוצה יבחרו נושא המעניין ביותר עבורם מבין הנושאים שהוצעו.

ייערך מעקב כמשימה אישית של כל תלמיד בקבוצה אחר הסוגיה / הנושא שנבחר באמצעות מקורות תקשורתיים שונים.

שלב ב'

משימה קבוצתית

התלמידים יציגו את הנושא באמצעות שני מקורות תיאורטיים (פירוט במחווון) המקורות יסוכמו ויירשמו על פי כללי הציטוט המקובלים (הערות שוליים)

שלב ג'

ניתוח הסוגיה באמצעות מושגים הנלמדים בשעורי התקשורת:

משימה אישית: כל תלמיד יאתר חמישה מקורות משני סוגים לפחות (עתונות טלוויזיה אינטרנט) התלמיד ינתח כל מקור כמקובל בניתוח טקסט תקשורת (המודל של הלגה קלר, רנה הובס, אריאל פרידמן – נמצא בתכנית הלימודים החדשה).

כל תלמיד יציג ויבסס שלושה – חמישה מושגים

ציון המקורות יעשה באמצעות הערות שוליים – 10 פריטים (בהתאם למספר חברי הקבוצה).

שלב ד' משימה קבוצתית :

התלמידים יציגו תוצר, המתייחסים לנושא התקשורת שנבחר באמצעות מצגת סרטון או טקסט דיגיטלי: הכנת תוצר – מצגת, מאמר, סרטון, תערוכה, בלוג, פיצ'ינג, הרצאת טד בנושא שנבחר - ויצגו במסגרת הצגת תוצרים שנבחרה.

שלב ה': רפלקציה על תהליך הלמידה שעברו התלמידים בכל השלבים: מחשבות ומסקנות על תהליך הלמידה ההישגים, עבודת הצוות וחוויה משמעותית.

הצגת הנושא הנבחר (דוגמאות מתוך לימודי מדיה – תקשורת):

תקשורת שפה ומציאות (סימן מסמן מסומן, דנוטציה קונוטציה, תפקידי התקשורת, תקשורת כהעברה תקשורת כהתנסות, הבניית מציאות משל המערה)

שפות התקשורת (ניתוח פרסומות, קליפים, צילום, בלוגים תרבות ושיבוש תרבות)

התפתחות של אמצעי תקשורת

שפה וכח (ייצוגי קבוצות ומאבק בין קבוצות) ביטוי בז'אנרים השונים מתוך שפות התקשורת (פרסום וידאו קליפ צילום בלוגים ועוד) שימוש במושגים מתוך תקשורת שפה ומציאות (ציון המושגים המרכזיים הרלוונטיים)

מהי הסוגיה והטקסט הנבחר עליו מסתמכים (התופעה, הז'אנר, הקבוצה החברתית הנבחרת במדיום הנבחר) וכו'.. במה עוסק הטקסט (תיאור הטקסט הכללי)

ניתן לעסוק בחקר מקרה אחד או כמה. למשל: בייצוג השוואתי של קבוצה שישען על 2-3 טקסטים תקשורתיים (מאמר בעיתון, כתבת חדשות, פרק מסדרה וכו').

משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 אגף המפמ"רים
 הפיקוח על הקולנוע והמדיה
מטלת ביצוע תקשורת – מחוון - עבודה בקבוצות (בין 3-4)

פירוט שלבי העבודה	צינון ומחווון	השלב
<p>רציונאל לבחירה</p> <p>הצגת הנושא הנבחר מתוך:</p> <p>שפה וכח (ייצוגי קבוצות ומאבק בין קבוצות) ביטוי בז'אנרים השונים מתוך שפות התקשורת (פרסום וידאו קליפ צילום בלוגים ועוד) שימוש במושגים מתוך תקשורת שפה ומציאות (ציון המושגים המרכזיים הרלוונטיים)</p> <p>מהי הסוגיה והטקסט הנבחר עליו מסתמכים (הקבוצה החברתית הנבחרת במדיום הנבחר)</p> <p>במה עוסק הטקסט (תיאור הטקסט הכללי [כפי שנחשפה בפני התלמידים])</p> <p>ניתן לעסוק בחקר מקרה אחד או בייצוג השוואתי של קבוצה שיישען על 2-3 טקסטים תקשורתיים</p>	<p>ציון מקסימלי 15%</p> <p>קריטריונים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • פרטים מדויקים • ניסוח נכון ומקורי (לא מועתק). • רציונאל מנוסח באופן ברור ומצביע על הלימה בין החומר העיוני לבין הבחירה. • הסוגיה הנבחרת בהירה, ממוקדת, ונובעת מחומר הלימוד. • הדיון בטקסט ממוקד ובהיר עכשווי ורלוונטי 	<p>מבוא</p>
<p>מיפוי גופי הידע – הצגת נושאי המשנה (מתוך תכנית הלימודים)</p> <p>נעשה שימוש נכון במושגים הנדרשים (מתוך תכנית הלימודים)</p> <p>בחירת 2-3 מקורות תאורטיים עדכניים, אמינים ורלוונטיים. [מקורות ביבליוגרפיים מתוך תכנית הלימודים, ו/או מקורות חיצוניים כל סוגי הטקסטים: לפחות מקור אחד תאורטי ובנוסף ניתן להשתמש בסרטים דוקומנטריים, צילומים, הרצאות מקצועיות ועוד]</p> <p>יש להגדיר את הסוגיה הנבחרת באמצעות הטקסטים התיאורטיים בסקירת הספרות.</p>	<p>ציון מקסימלי 20%</p> <p>קריטריונים:</p> <p>נעשה שימוש נכון במושגים הנדרשים (מתוך תכנית הלימודים)</p> <p>המקורות מתארים את הנושא בו דן הטקסט התקשורתי</p> <p>הצגה תמציתית של המידע הרלוונטי מכל אחד מהמקורות וסיכום הסקירה תוך מיזוג המידע והדגשת ההיבט התקשורתי</p>	<p>סקירת ספרות</p>

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף המפמ"רים
הפיקוח על הקולנוע והמדיה

	ציון המקורות עליהם מתבססת הסקירה באמצעות הערות שוליים ¹ .	
<p>שלב 1</p> <p>הצגת הייצוג התקשורתי של הקבוצה הנבחרת בטקסטים השונים תוך שימוש במושגים ותאוריות רלוונטיות.</p> <p>בחירת כלי הבדיקה לניתוח</p> <p>ניתוח על פי מודלים לניתוח טקסטים תקשורתיים: ניתוח חזותי, ניתוח שיח, וכו'</p>	<p>ציון מקסימלי 30%</p> <ul style="list-style-type: none"> - בחירה מנומקת של הכלי לאיסוף נתונים² - השימוש בכלי הבדיקה ברור ובהיר ומתייחס לתופעה הנבדקת ולתובנות שעלו מסקירת הספרות. - כלי הבדיקה סיפק נתונים הנדרשים להבנת הסוגייה והייצוג החברתי 	<p>בדיקה מעשית</p> <p>-</p> <p>ניתוח הטקסט התקשורתי והצגת מימצאים</p>
<p>הצגת המסקנה / טיעון המתבסס על עיבוד הממצאים שנאספו במסגרת סקירת הספרות וניתוח הטקסט .</p> <p>ניתן להציג מספר פרשנויות הנותנות מענה לניתוח המבוססים על המסקנות [התייחסות לשאלה: מה יש לעשות כדי לבחון אחרת את התופעה: ייצוג נשים, רשתות חברתיות ואבדן הילדות וכו']</p>	<p>ציון מקסימלי 20%</p> <ul style="list-style-type: none"> - המסקנה/ הטיעון כולל: - הצגת הסוגייה הממוקדת (=טענה) - ניתוח המתבסס על הבדיקה העיונית - ניתוח המתבסס על הבדיקה האמפירית - מסקנה המוצגת בצורה משכנעת לניתוח הטקסט והצגת הטיעון 	<p>דיון ומסקנות</p>

¹ כולל המקורות הלא כתובים: התלמיד נדרש לכתוב את מלוא הפרטים של הסרט /המרצה ונושא הסרט /ההרצאה (השם של המרצה / יוצר הסרט , ההתמחות האקדמית / המקצועית והעיסוק שלו , שם ונושא ההרצאה / הסרט).

² אפשרויות שונות, כולל יציאה מאורגנת לסיור תקשורתי הכולל דף מובנה לעריכת תצפית בהלימה לתופעה הנבדקת הפיקוח על הקולנוע והמדיה - אגף א' אמנויות, המזכירות הפדגוגית - משרד החינוך

משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 אגף המפמ"רים
 הפיקוח על הקולנוע והמדיה

<p>פרזנטציה לכיתה</p> <p>הצגת הנושא ותהליך העבודה ורפלקציה על תהליך הלמידה שעברו התלמידים בכל השלבים: מחשבות ומסקנות על תהליך הלמידה ההישגים, עבודת הצוות וחוויה משמעותית.</p>	<p>10%</p> <p>- הצגת הממצאים: בהירה - חזותית ומילולית - של עקרי הממצאים</p> <p>- הפרזנטציה תתבסס על המסקנה מפרק הדיון.</p> <p>- תבטא את הניתוח ו/או פרשנות שהוצג, תוך נימוק הבחירה בצורה ברורה ומשכנעת</p>	<p>תוצר</p>
<p>מקורות המידע התקשורתיים מהם נדלו הידיעות והכתבות מצוינים בסוף העבודה על פי הכללים הנהוגים ברשימה ביבליוגרפית עמידה בלוח זמנים</p>	<p>עד 5%</p>	<p>מקורות</p>
<p>מפגש הגנה על העבודה בתום התהליך: מפגש מובנה של הקבוצה עם מורה ואורחים, שבו יתבקשו תלמידים לענות על שאלות שיופנו אליו ולהגן על עבודתם</p>	<p>100%</p>	<p>סה"כ</p>